

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22

Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β073

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ: 90΄ λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄**(20 μονάδες)**

A1. Καθένα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της στήλης Β. Να γράψετε στο τετράδιο εξέτασής σας τους αριθμούς της **στήλης Α** και δίπλα από τον κάθε αριθμό το γράμμα της **στήλης Β** που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Πλάτωνας	α. «Νερό»
2. Δημόκριτος	β. «Φιλοσοφία της Ιστορίας»
3. Πραγματιστές	γ. «Ατομική Θεωρία»
4. Θαλής	δ. «Ο μύθος του σπηλαίου»
5. Χέγκελ	ε. «Πρακτική ωφέλεια»

(5 X 2 = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο τετράδιο εξέτασής σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**».

α. Οι φιλόσοφοι μας υπενθυμίζουν ότι οι αισθήσεις μας, αλλά και η λογική μας, συχνά σφάλουν και ότι όσα δεχόμαστε ως προφανή στην καθημερινή μας ζωή δεν αποκλείεται να αλλάξουν.

β. Η φιλοσοφία για την αρχαιοελληνική σκέψη είναι, εκτός των άλλων, και η *τέχνη του βίου*.

γ. Θεμελιωτής της Λογικής θεωρείται ο Πλάτωνας.

δ. Χαρακτηρίζουμε *αληθή* κάθε αποφαντική πρόταση, η οποία περιγράφει μία πραγματική κατάσταση του κόσμου μας.

ε. Με το πρόβλημα της αρχής του κόσμου ασχολήθηκαν τρεις φιλόσοφοι από τη Μίλητο της Ιωνίας: ο Θαλής, ο Αναξίμανδρος και ο Αναξίμανης.

(5 X 2 = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β΄**(40 μονάδες)**

Να δώσετε σύντομες απαντήσεις (έκταση: 70-110 λέξεις)

B1. Τι υποστηρίζει η «θεωρία της συνοχής» για την αλήθεια; Εξηγήστε.

B2. Να εξηγήσετε, σύμφωνα με την αριστοτελική λογική, τις ακόλουθες έννοιες: (α) «επάλληλες», (β) «υπάλληλες», (γ) «επαλλάσσουσες» και (δ) «παράλληλες».

B3. Τι ονομάζουμε «διαζευκτική πρόταση»; Δώστε ένα παράδειγμα.

B4. Ποια η θέση του Ηράκλειτου για το ζήτημα της δομής του κόσμου; Εξηγήστε.

(4 X 10 = 40 μονάδες)**ΜΕΡΟΣ Γ΄****(40 μονάδες)**

Να δώσετε διευρυμένες απαντήσεις (έκταση: 250-300 λέξεις)

Γ1. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Σύμφωνα με τον Παρμενίδη οι άνθρωποι [...] γνωρίζουν τον κόσμο μόνο ως φαινόμενο, μέσα δηλαδή από τις αισθήσεις τους [...] και αδυνατούν να φθάσουν στην αληθινή γνώση της ουσίας του, στην οποία όμως είναι δυνατό να φθάσει ο άνθρωπος με τη νόησή του».

Δ. Παπαδής, *Η Ανθρωπολογία των Προσωκρατικών*, Αθήνα, εκδ. Δημ. Ν. Παπαδήμας, 1996, σ. 164.

Ερώτημα: (α) Ποια είναι η θεωρία του Παρμενίδη για τη δομή του κόσμου; Εξηγήστε.

(β) Είναι δυνατό, κατά την άποψή σας, ο άνθρωπος να φθάσει στην αληθινή γνώση της ουσίας του κόσμου; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Γ2. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Βάση της φιλοσοφίας του Πλάτωνος είναι η περί ιδεών θεωρία του. Οι ιδέες συνιστούν την ουσία του κόσμου, είναι αιώνιες και αμετάβλητες, ενώ τα φαινόμενα του αισθητού κόσμου είναι μεταβλητά και εφήμερα, βρίσκονται σε διαρκή γένεση και φθορά. Η ύπαρξη των ιδεών επηρεάζει την ύπαρξη των αισθητών όντων, χωρίς να συμβαίνει το αντίστροφο. Τα αισθητά όντα αντλούν την μορφή τους από τις ιδέες, αλλά τούτο δεν αποτελεί δέσμευση για τις ιδέες. Τα αισθητά όντα έχουν διπλή σχέση προς τις ιδέες. Από τη μια παρουσιάζουν ομοιότητα μετέχοντα στις ιδέες, από την άλλη, όμως, χωρίζονται απ' αυτές εξ αιτίας της ατέλειάς τους».

Λ. Μπαρτζελιώτης, *Αίσθηση και επιστήμη*, Αθήνα, εκδ. Καρδαμίτσα, 1992, σ. 197-198.

Ερώτημα: (α) Για ποια θεωρία γίνεται λόγος στο πιο πάνω παράθεμα; Εξηγήστε. (β) Ποια είναι η θέση του Αριστοτέλη σχετικά με τη συγκεκριμένη θεωρία και τι προτείνει ο ίδιος; Εξηγήστε, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στα «καθόλου».

(2 X 20 = 40 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ